

GEANNOTEEERDE AGENDA VAN DE VIDEOCONFERENTIE VAN DE TOP VAN DE EU MET DE LANDEN VAN DE WESTELIJKE BALKAN 6 MEI 2020

Op 23 april jl. hebben de leden van de Europese Raad afgesproken om de top met de landen van de Westelijke Balkan via videoconferentie te houden op 6 mei aanstaande. Minister-president Rutte is voornemens deel te nemen aan deze bijeenkomst. De videoconferentie volgt op de Sofia Top¹ in 2018 waar besloten werd om de samenwerking tussen de EU en de Westelijke Balkan-landen op het gebied van connectiviteit, veiligheid en de rechtsstaat te versterken.

De top zal naar verwachting in het teken staan van de Covid-19 pandemie en de samenwerking met en tussen de Westelijke Balkan-landen op het gebied van onder meer economie, connectiviteit, klimaat en veiligheid. De impact op de volksgezondheid en de economische gevolgen van de Covid-19 pandemie voor de landen van de Westelijke Balkan zijn fors. De EU heeft inmiddels een veelomvattend hulppakket langs drie sporen ontwikkeld: (1) herallocatie van bestaande fondsen voor onmiddellijke noden, inclusief hulp aan migranten, via gerichte inzet van pre-accessiegelden, (2) vrij verkeer van goederen, o.a. middels een uitzondering van het export autorisatie mechanisme voor persoonlijke beschermingsmiddelen en (3) leningen via Internationale Financiële Instellingen (IFI's) en macro-financiële steun. Op 29 april presenteert de Commissie een mededeling waarin, naar verwachting, bovenstaande sporen nader toegelicht worden. De appreciatie van deze mededeling komt uw Kamer zo spoedig mogelijk toe. Een bredere mededeling over economische vooruitgang en investeringen in de Westelijke Balkan, initieel voorzien voorafgaand aan deze top, zal in het najaar worden gepubliceerd.

De top zal naar verwachting solidariteit uitspreken met de landen van de Westelijke Balkan in deze uitdagende tijden. Daarnaast wordt waarschijnlijk een verklaring aangenomen waarin het EU-perspectief van de landen van de Westelijke Balkan wordt herbevestigd en waarin de rechtsstaat, mensenrechten, democratie en de strijd tegen de georganiseerde misdaad en corruptie worden genoemd als prioriteiten voor de regio, ook tijdens de Covid-19 pandemie.

Het kabinet onderschrijft het belang van het houden van de top en zal tijdens deze videoconferentie de snelle en veelomvattende steun vanuit de EU voor de landen van de Westelijke Balkan verwelkomen. Tevens zal het kabinet er op inzetten dat noodmaatregelen om de COVID-19 crisis te bestrijden tijdelijk en proportioneel zijn, en dat deze de rechtsstaat en fundamentele rechten respecteren. Ook hecht het kabinet belang aan samenwerking met en tussen de Westelijke Balkan-landen op het terrein van de rechtsstaat, connectiviteit, veiligheid en klimaat. Voortdurende aandacht voor hervorming van de rechtsstaat, alsmede de strijd tegen de georganiseerde misdaad en corruptie, is essentieel voor economische vooruitgang; het creëert zekerheid en bevordert investeringen. De top gaat niet over uitbreiding, conform de inzet van het kabinet. Zoals uw Kamer bekend, ondersteunt het kabinet het Europees perspectief van de landen van de Westelijke Balkan. Hiertoe hanteert het kabinet een strikte en faire benadering t.a.v. uitbreiding.

¹ Zie voor Geannoteerde agenda kamerstuk 21501-20 nr. 1324 en verslag: kamerbrief 22-05-2018